

Jus est ars boni et aequi

CURTEA DE APEL BUCUREȘTI

ADUNAREA GENERALĂ A JUDECĂTORILOR

HOTĂRÂREA NR. 2

din data de 26 august 2025

Adunarea generală a judecătorilor Curții de Apel București, convocată de președintele instanței pentru astăzi, 26 august 2025, orele 11⁰⁰, în temeiul art. 7 alin. (1) lit. r) și art. 14 alin. (1) din Hotărârea nr. 3243/2022 a Consiliului Superior al Magistraturii pentru aprobarea Regulamentului de ordine interioară al instanțelor judecătorești, precum și în acord cu dispozițiile art. 55 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 304/2022 privind organizarea judiciară;

În urma apelului, s-a constatat că, din totalul de 241 judecători, au fost prezenți un număr de 228 judecători, Adunarea Generală fiind legal constituită, în conformitate cu dispozițiile art. 14 alin. (3) din Hotărârea nr. 3243/2022 a Consiliului Superior al Magistraturii. Din cele 228 voturi valabil exprimate, un număr de 224 voturi au fost pentru, 1 vot împotriva și 3 abțineri.

Adunarea generală a judecătorilor a fost convocată în vederea exprimării unui punct de vedere referitor la *proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul pensiilor de serviciu* și la măsurile necesare în vederea protejării statutului magistraților și a independenței justiției.

Având în vedere că acțiunile agresive susținute și lipsite de fundament ale decidenților politici, la care asistăm, probează o nevoie fără precedent a acestora de aservire, prin disoluție, a puterii judecătorești, este în mod ferm necesar ca, în exercitarea prerogativelor constituționale de putere în stat, să atragem atenția asupra riscului iminent de distrugere a statului de drept.

Demersul nostru are ca premisă respectul față de cetățeni și solidaritatea cu aceștia pentru ca dreptul de acces la justiție să nu devină o iluzie.

Având în vedere:

» **lipsa de previzibilitate și stabilitate a statutului judecătorilor**, ca urmare a așa-numitelor „reforme”, cu consecințe dramatice asupra sistemului judiciar, care nu fac decât să submineze constant statutul magistraților, conducând la plecări masive din sistem și la o creștere a dezinteresului față de profesie din partea absolvenților de drept sau a tinerilor profesioniști - realități de natură să producă disfuncții în organizarea activității instanțelor, din cauza lipsei vădite a resurselor umane, agravată prin reluarea, anuală, a dezbaterilor privind statutului judecătorilor și procurorilor, în condițiile creșterii volumului de activitate al instanțelor și al unui grad de încărcătura al judecătorilor mult peste media europeană,

» **punerea și repunerea în discuție, în ultimii 7 ani, a statutului judecătorilor**, prin modificarea substanțială a Legilor Justiției (în 2017-2018), prin adoptarea unor noi Legi ale Justiției (proiectul fiind lansat în 2020, iar legile adoptate în 2022), prin rediscutarea pensiilor de serviciu ale judecătorilor și procurorilor (în proiectele de acte normative din 2019, 2020, 2021), prin adoptarea Legii nr. 282/2023 și, apoi, prin reluarea dezbaterilor asupra pensiilor de serviciu ale magistraților în 2024, respectiv prin prezentarea și punerea în dezbatere publică a unui nou proiect de lege în 2025,

» **exigența minimală privind consolidarea și previzibilitatea statutului judecătorilor**, strict necesară păstrării stabilității sistemului judiciar, votată în adunările generale ale tuturor instanțelor de judecată, anterior intrării în vigoare a Legii nr. 282/2023, instanțele adoptând unanim Hotărârea nr. 5/31.10.2022 a Înaltei Curți de Casație din Justiție, prin care s-a cerut celorlalte puteri ale statului „să respecte statutul constituțional al judecătorilor, ale cărui repere constituționale se regăsesc în prevederile art. 124 alin. (3) și art. 125 din Constituția României, și să își asume principiile stabilității și previzibilității acestui statut”, solicitându-se, totodată, executivului și legislativului „să respecte principiul cooperării loiale între puterile statului, astfel încât orice demers legislativ privind modificarea condițiilor de acordare a pensiilor de serviciu ale judecătorilor să fie făcut cu consultarea reală și efectivă a sistemului judiciar, evitând afectarea statutului judecătorilor în funcție prin măsuri intempestive și populiste care ar afecta grav echilibrul sistemului judiciar și garanțiile de independență ale acestuia”,

» **ultima modificare adusă Legii nr. 303/2022 privind statutul judecătorilor și procurorilor**, cu privire la condițiile de pensionare, care a avut loc la finalul anului 2023, prin Legea nr. 282/2023 (publicată în Monitorul Oficial nr. 950/20.10.2023), după ce Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 467/2.08.2023, a declarat neconstituțională soluția legislativă propusă într-o manieră similară celei din prezent, actualul proiect încălcând jurisprudența obligatorie a Curții Constituționale, cu atât mai mult cu cât Comisia Europeană nu a impus creșterea vârstei de pensionare în scopul îndeplinirii jalonului 215 PNNR, ci, dimpotrivă, a subliniat necesitatea respectării deciziilor Curții Constituționale cu privire la pensiile de serviciu ale judecătorilor și procurorilor, forma de reglementare a acestora, cuprinsă în Legea nr. 282/2023, fiind agreată de experții Comisiei Europene,

► **încălcarea flagrantă, prin proiectul de lege, a jurisprudenței:**

Curții Constituționale, e.g., Deciziile nr. 20/2000, 873/2010, 433/2013, 501/2015, 45/2018, 153/2020, 900/2020: Pensia de serviciu pentru magistrați nu reprezintă un privilegiu, ci este justificată în mod obiectiv, ea constituind o compensație parțială a inconvenientelor ce rezultă din rigoarea statutului special căruia trebuie să i se supună magistrații; principiul independenței justiției apără pensia de serviciu a magistraților, ca parte integrantă a stabilității financiare a acestora, în aceeași măsură cu care apără celelalte garanții ale acestui principiu. Atât în jurisprudența Curții Constituționale a României, cât și în jurisprudența altor Curți Constituționale s-a statuat că stabilitatea financiară a magistraților reprezintă una dintre garanțiile independenței justiției; La acordarea beneficiului pensiei de serviciu, legiuitorul a avut în vedere importanța pentru societate a activității desfășurate de această categorie socioprofesională, activitate caracterizată printr-un înalt grad de complexitate și răspundere, precum și de incompatibilități și interdicții specifice; Spre deosebire de alte sisteme constituționale (spre exemplu, Germania sau Suedia; a se vedea Avizul nr. 806/2015 al Comisiei de la Veneția), care sunt mai permissive în ceea ce privește compatibilitatea funcției de judecător cu cele de demnitate publică, în sistemul nostru constituțional normele sunt foarte stricte cu privire la incompatibilitățile care însoțesc funcția de judecător rațiunea acestora fiind aceea de a evita confuziunea între această funcție și orice alte funcții publice sau private, indiferent de natura lor (politică sau economică); Nivelul adecvat al remunerării și al cuantumului pensiilor magistraților reprezintă o compensație parțială a lipsei unor drepturi fundamentale, precum și a incompatibilităților stabilite la nivel constituțional pe parcursul întregii cariere profesionale. Acestor incompatibilități li se adaugă interdicțiile prevăzute de Legea privind statutul judecătorilor și procurorilor. Pe de altă parte, stabilirea nivelului pensiei ține seama de responsabilitățile și riscurile profesiei de magistrat, care privesc întreaga durată a carierei acestuia; orice reglementare referitoare la salarizarea și stabilirea pensiilor magistraților trebuie să respecte cele două principii, al independenței justiției și al statutului de drept, cadrul constituțional actual fundamentând securitatea financiară a magistraților;

Curții de Justiție a Uniunii Europene, e.g. cauzele C-64/16, C-262/88, C-83/19, C-224/01, C-762/23: Perceperea de către judecători a unei remunerații proporționale cu importanța funcțiilor pe care le exercită constituie o garanție esențială pentru independența judiciară care presupune ca statutul judecătorilor, inclusiv sistemul de pensii, să îi protejeze de orice presiuni externe care le pot influența deciziile; Pensiile ocupaționale sunt un element al remunerației, dând naștere la drepturi care trebuie protejate, inclusiv din punctul de vedere al drepturilor de proprietate; Orice modificare a regimului de pensionare al magistraților trebuie să respecte exigențele statutului de drept și să nu afecteze independența; Pensia de serviciu constituie un bonus de loialitate sub formă de recompensă, dar, mai presus de toate, are efectul de a compensa privările, restricțiile și incompatibilitățile suferite pe parcursul exercitării profesiei, iar nerespectarea acestei jurisprudențe constituie o încălcare gravă a dreptului Uniunii; Potrivit punctului 54 din Recomandarea Comitetului de Miniștri din anul 2010, „trebuie să existe garanții pentru [...] plata unei pensii pentru limită de vârstă care ar trebui să fie [raportată] în mod rezonabil la nivelul de remunerare a judecătorilor în exercițiu”, iar din articolul 6.4 din Carta europeană privind statutul judecătorilor reiese că acest statut trebuie să garanteze

judecătorului „ care a împlinit vârsta legală pentru încetarea funcției, după ce a exercitat o ca profesie o perioadă determinată, plata unei pensii al cărei nivel trebuie să fie cât mai apropiat posibil de acela al ultimei remunerații primite pentru activitatea jurisdicțională”;

Curții Europene a Drepturilor Omului, e.g., cauzele Zubko și alții v. Ucraina, Khoniakina v. Georgia, Kubat și alții v. Cehia: Neacordarea de către stat a beneficiilor judecătorilor în timp util este incompatibilă cu necesitatea de a asigura capacitatea acestora de a-și exercita funcțiile judiciare în mod independent și imparțial, pentru a fi protejați de presiuni externe menite să le influențeze deciziile și comportamentul. Recomandarea Comitetului de Miniștri privind independența, eficiența și rolul judecătorilor și Carta europeană privind statutul judecătorilor subliniază în mod clar importanța acestor factori; Dreptul de a primi o pensie pe viață într-un quantum egal cu ultimul salariu și ajustabil în funcție de modificările salariului judecătorilor în funcție a creat un interes proprietar care intră în sfera de aplicare a articolului 1 din Protocolul nr. 1 la CEDO. Încetarea ulterioară a ajustării, în urma căreia judecătorul nu a mai putut solicita o pensie mai mare, în ciuda creșterii semnificative a salariului judecătorilor curții supreme în funcție, constituie o modificare legislativă care a redus în mod clar sfera inițială a dreptului la pensie, trebuind considerată o ingerință în dreptul de a se bucura în mod pașnic de bunurile sale; Nivelul remunerației judecătorilor trebuia stabilit astfel încât să îi protejeze de presiunile menite să le influențeze deciziile și, în general, comportamentul, iar neasigurarea plății beneficiilor judiciare la care aveau dreptul judecătorii în temeiul legii constituia o circumstanță susceptibilă să împiedice exercitarea funcțiilor judiciare cu dedicarea necesară,

» **impunerea proiectului de lege de către Guvern, în lipsa oricărei consultări**, în pofida sublinierii din Avizul nr. 940/2018 al Comisiei de la Veneția, potrivit căruia *este esențial ca orice reformă să fie rezultatul unui proces legislativ transparent, bazat pe consultări ample cu profesioniștii din sistemul judiciar și cu societatea civilă, pentru a asigura stabilitatea și predictibilitatea normelor legale*, precum și în pofida Avizului 18(2015) al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni, prin care s-a reafirmat că *puterea judecătorească este una dintre cele trei puteri ale statului într-o democrație; acestea sunt complementare și nicio putere nu este „supremă” și nu le domină pe celelalte; celelalte puteri ale statului trebuie să recunoască funcția constituțională legitimă îndeplinită de puterea judecătorească și să se asigure că aceasta dispune de resurse suficiente pentru a îndeplini acele funcții; analizele și criticile aduse de o putere a statului unei alte puteri a statului trebuie făcute într-un climat de respect reciproc; deciziile puterilor legislative sau executive care elimină protecțiile de bază ale independenței judiciare sunt inacceptabile, chiar dacă sunt disimulate,*

» **impunerea proiectului de lege pe fondul unui climat public de ură împotriva magistraților, format sau alimentat de declarații politicianiste iresponsabile, într-o campanie publică de demonizare a magistraților** - demascată și condamnată de președinții curților de apel, tribunalelor și judecătoriilor din România care au accentuat faptul că o astfel de modalitate nu poate sta la baza niciunei reforme ce vizează în mod direct independența și funcționarea justiției, asemenea atacuri grave neafectând doar statul de drept, ci și drepturile și libertățile cetățenilor care pot fi garantate efectiv doar de o

justiție independentă, atribut ce nu constituie un privilegiu al judecătorului, ci o garanție a dreptului la un proces echitabil,

» **prezentarea sistemului judiciar ca fiind vinovat pentru eșecuri ale celorlalte puteri în domenii în care justiția, potrivit Constituției, nu are nici o atribuție**, creându-se riscul major ca toate aceste acțiuni ale executivului și legislativului să inducă cetățenilor ideea că sistemul judiciar este doar un instrument la discreția factorului politic ce se comportă autocratic, putând, în pofida oricăror valori ale statului de drept, să impună modificări în forță, fără niciun fel de consultări, cu desconsiderarea independenței justiției, marcând începutul sfârșitului statului de drept în România,

» „omisiunea” de a se menționa, în **cadrul campaniei agresive îndreptate împotriva magistraților**, că în România există 212.000 de persoane (bugetari) cu pensii de serviciu și speciale, din care doar 5.600 sunt magistrați, puterea executivă având, deci, în vedere doar procentul de 2,64% din aceste pensii, cât reprezintă cele ale magistraților, nepreocupându-se de procentul masiv de 97,36%, în disprețul standardelor europene, după cum puterea executivă nu este interesată nici de faptul că pensiile magistraților reprezintă doar 0,1% din numărul pensiilor care se plătesc lunar, fiind evident că vehiculata scădere a deficitului economic nu poate fi obținută din 2,64% sau din 0,1%,

» **evidențierea clară, de către Înalta Curte de Casație și Justiție**, a faptului că, doar printr-o gravă deformare a realității, statutul magistraților poate fi prezentat ca un „privilegiu”, iar «a vorbi de la nivelul puterii executive despre tăierea așa-ziselor privilegii înseamnă, în fapt, a slăbi, în mod deliberat, statutul judecătorilor, al magistraților. În realitate, nu se taie un „beneficiu”, se taie din independența justiției, din echilibrul democrației»,

» **avertismentul Rețelei Europene a Consiliilor Judiciare** care a semnalat că acum există în România o combinație inacceptabilă de atacuri politice și mediatice la adresa magistraților, modificări legislative ale statutului magistraților fără consultări, ceea ce generează o instabilitate cronică a acestui statut și, implicit, un pericol real pentru statul de drept,

HOTĂRĂȘTE:

Art. 1. Solicită ferm retragerea de urgență a proiectului de lege privind reforma pensiilor de serviciu ale magistraților.

Art. 2. Solicită ferm reprezentanților puterii executive și puterii legislative să înceteze campania agresivă împotriva autorității judecătorești, care afectează grav statul de drept, drepturile și libertățile cetățenilor ce pot fi garantate efectiv doar de o justiție independentă.

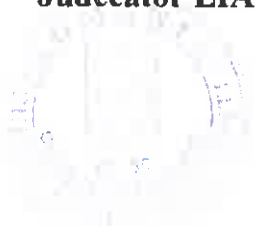
Art. 3. Începând cu data de 27.08.2025 și până la retragerea proiectului de lege, suspendă soluționarea cauzelor, cu excepția celor în care se exercită funcția de dispoziție

asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei, în faza de urmărire penală (art. 3 alin. 1 lit. b Cod proc. pen.), a cauzelor având ca obiect dispoziția asupra măsurilor preventive privative de libertate (în faza de cameră preliminară și în faza de judecată), luare măsură declarare indezirabil, custodia publică (prelungire și plângere), suspendarea executării actelor administrative.

Art. 4. Judecătorii își vor îndeplini atribuțiile administrative, cele privind motivarea hotărârilor, efectuarea procedurilor de verificare și regularizare a cererilor, studiul individual și formarea profesională continuă, precum și alte atribuții legale și regulamentare (cu excepția judecării cauzelor, în afara cazurilor menționate în art. 3).

Data azi, 26 august 2025.

**PREȘEDINTELE
CURȚII DE APEL BUCUREȘTI,
Judecător LIANA NICOLETA ARSENIE**

**PRIM GREFIER,
RODICA MAGDALENA SPÎNU**